

विषयानुक्रमणिका

भट्ट-श्रीमथुरानाथशास्त्रिणां जीवनं साहित्यसेवा च

xxv - xxxvi

प्रास्ताविकम्

xxxvii - lxxxiv

साहित्यवैभवम्

आमुखवीथी	१-५०	ग्रीष्मस्य नरेशरूपकम्	२१
गणेशः	१	ग्रीष्ममध्याह्नः	२२
सरस्वती	२	मध्याह्ने भूमिगर्भः	२२
श्रीकृष्णः	३	ग्रीष्मरजनी	२३
प्रातःकालः	४	ग्रीष्ममध्याह्ने नायकः	२४
प्राकृतिकशोभाया मङ्गलारम्भः	५	ग्रीष्मे नायिकाः	२५-२८
मानवी	५	मानिनी	२५
वनम्	७	प्रवत्स्यत्पतिका	२५
षट्पुत्री-वीथी-	१०-२४	स्वाधीनपतिकायाः पुष्पशृङ्गारः	२६
वसन्तः	१०	राधाकृष्णयोः पुष्पहर्म्योत्सवः	२६
स्मरस्य युद्धरूपकम्	१२	ग्रीष्मे नायकयोरुपवनविहारः	२७
कामस्य मृगयुरूपकम्	१४	ग्रीष्मे जलविहारः	२७
वसन्तस्य वणिग्रूपकम्	१५	प्रावृट्	२८-३०
वसन्ते वनवीथी	१५	प्रावृषो राज्ञीरूपकम्	३०
वसन्ते वनविहारः	१६	सेनारूपकम्	३०
वसन्ते नायिकाः	१७-२४	प्रावृषि नायिकाः	३१-३५
मानिनी	१७	प्रोषितपतिका	३१
सिंहावलोकनम्	१८	प्रवत्स्यत्पतिका	३२
प्रवत्स्यत्पतिका	१८	विरहिणी	३३
गीतगोष्ठी	१९	वर्षासु निकुञ्जविहारः	३३
ग्रीष्मः	२०	जलधरं प्रत्युपालम्भः	३४

श्रीकृष्णं प्रति दत्ता उक्तिः	३४	उत्का	
जनधरं प्रत्यधिवन्दनम्	३४	वृत्तसुरतगोपना गुप्ता	५५
शब्द	३६-३८	प्रेक्षितपतिका	५६
शब्दो राजीरूपकम्	३७	प्रवस्यत्यतिका	५७
शरदि चन्द्रोदयः	३७	प्रवत्यत्यतिका	५९
शरदि नायिकाः	३९-४०	विश्रब्धसुरता मध्या	६०
प्रवत्यत्यतिका	३९	लक्षिता	६०
वासकसज्जा	३९	स्वयंदूतिका	६१
शरदि वनशोभा	४०	विप्रलब्धा	६२
हेमन्तः	४१-४५	मानिनी	६३
हेमन्ते प्रवत्यत्यतिका	४२	दोहा चत्वरः	६४-६७
हेमन्ते विरही	४२	स्वयंसन्देशः	६४
पौषस्य तीव्रता	४३	विहारिविलासः	६८-७२
हेमन्ते सुखसज्जा	४३	श्रीकृष्णशोभावर्णनम्	७१
हेमन्ते रात्रयः	४४	मुग्धाया वयःसन्धिः	७३
शिशिरः	४६-५०	अङ्कुरितयौवना मुग्धा	७४
शिशिरस्य नरेशरूपकम्	४७	नवागतयौवना मुग्धा	७४
शीताधिक्यम्	४८	ज्ञातयौवना मुग्धा	७५
शिशिरं वियोगी	४९	नवोढा मुग्धा	७६
शीतं प्रत्युपालम्भः	४९	सलज्जा मध्या	७६
शीतस्याभिनन्दनम्	५०	समानलज्जा कामा	७६
नवरसवीथी	५१-१५८	प्रौढा	७७
शृङ्गारः	५१	कुलवधूः	७७
नायिकाः	५१	प्रेमगर्विता परकीया	७७
पूर्वं पूर्वानुरागे मुग्धा	५१	नदीतटे मेलनम्	७८
स्वाधीनपतिका	५२	स्वयंदूतिका	७८
वासकसज्जा	५२	नायकयोर्मिथो दर्शनम्	७९
अभिसारिका	५३	दयितानुरागिणी	८०
विरहोत्कण्ठिता	५३	प्रेमगर्विता	८१
कलहान्तरिता	५४	लक्षिता	८१
खण्डिता	५४	खण्डिता	८१

प्रेषितपतिका	८२	गाथिकः	१०२
विरहे तापः	८२	गोपः	१०३
प्रेमगर्विता	८५	कनकः	१०३
क्रियाविदग्धा	८५	महत्त्वम्	१०३
अतिरसाविष्टा	८६	आशीः	१०४
मुखवर्णनम्	८६	वेणीबन्धनम्	१०४
नेत्रे	८७	अलक्तकेन चरणरञ्जनम्	१०५
धृः	८९	केलिवातायनम्	१०५
केशाः	९०	दम्पत्योर्मानकलहः	१०६
भालबिन्दुः	९०	विश्रब्धशयनम्	१०६
चिबुकम्	९०	बरवैचत्वरः	१०८-११५
कुचौ	९१	द्वादशमासी	१०८
कटिः	९१	विरहिणी	१०९
रूपवर्णनम्	९१	विरही	११०
महानसे विलसन्त्या रूपशोभा	९२	रूपवर्णना	११०
नवोढाया मधुपानम्	९३	मानिनी	११३
अवलोकनम्	९३	प्रेमगर्विता	११३
विरहोत्कण्ठता	९५	प्रेमचेष्टा	११४
प्रवत्स्यत्पतिका	९५	शीतान्योक्तिः	११४
अनुरागः	९६	जर्मनयुद्धे भारतेशाशीः	११४
दम्पत्योरभिसारः	९७	जयपुरपुरन्दरायाशीः	११४
सुरतम्	९७	विद्याधरसुन्दरी	११५-१३७
नखक्षतम्	९८	प्रवासिनो दुःखम्	११५
परिहासः	९८	केलिसदनामुखी	११६
अनुरागिणी	९९	वीरः	११७
अनुरागी भक्तः	९९	दयावीरः	११८
वसन्तपवनः	१००	दानवीरः	११८
वसन्तवनम्	१००	धर्मवीरः	११९
प्रावृट्पयोदः	१०१	विद्यावीरः	१२०
हेमन्तः	१०१	युद्धवीरः	१२१
भ्रमरः	१०१	युद्धवर्णनम्	१२२

xxvi	१२२	पूर्व वैराग्यम्	
हस्तिनः	१२५	वैराग्यार्थमुत्तेजना	
अश्वः	१२५	स्वोभार्थं धिक्कारः	
अश्वकुलानां वर्णनम्	१२६	शनैः-शनैः भगवति रतिः	
अश्वजातीनां वर्णनम्	१२७	भावः-	
घोटकानां शृङ्गारः	१२७	श्रीकृष्णः	
अश्वानां चलनप्रकारः	१२८	श्रीशिवः	
उष्ट्रः	१२८	शंकरात्कारुण्यप्रार्थना	
रथाः	१२९	श्रीकृष्णात्कारुण्यप्रार्थना	
शतघ्नोप्रभृतिरन्या सामग्री	१२९	शान्तः	
युद्धे दुन्दुभिध्वनिः	१३०	नीतिवीथी	१५१-१५५
युद्धारम्भे नानाविधवाद्यानां ध्वनिः	१३१	कुण्डलियाचत्वरः	१५५
युद्धारम्भः	१३२	माया	१५५
शतघ्नीचलनम्	१३५	परसेवा	१५५
घोस्युद्धम्	१३६	विगुणं दैवम्	१५५
योगिन्यादयः	१३७	मुद्रा-	१५५
विजयपञ्चरङ्गध्वजः आशीश्च	१३८	मुद्रा नानाविधा	१५५
मृगया-	१३८	सज्जनमैत्री	१५५
सिंहावलोकनम्	१३८	दुर्जनमैत्री	१५५
सिंहस्योच्छलनं मृगया च	१४०	सूनृतवाणी	१५५
करुणः	१४१	साध्वी पत्नी	१५५
राज्ञो मरणम्	१४३	लज्जा	१५५
अद्भुतः	१४४	अभिमानः	१५५
हास्यः	१४४	सत्कार्यम्	१५५
भक्तवरः	१४५	दानी	१५५
जैण्टिलमैनः	१४५	कृपणः	१५५
चौबेमहाशयः	१४७	परनिन्दा	१५५
भयानकः	१४८	पण्डितैः सह दर्पः	१५५
रौद्रः	१४८	कलिमाहात्म्यम्	१५५
म्लेच्छसेनापतिं प्रत्युक्तिः	१५०	कवीनामुत्कर्षः	१५५
बीभत्सः	१५१	स्वामी	१५५
शान्तः			

राजा	१६६	नीते: परिभाषा	१८३
राजकर्मचारिणः	१६७	नीतेरन्यविध आदर्शः	१८४
मन्त्री	१६७	नीतेस्तत्त्वम्	१८४
अन्योक्तिरूपेण नीतिः	१६८-१७७	स्वीयं निवेदनम्	१८६
चातकः	१६८	विनोदवीथी	१८७-२१२
मेघः	१६८	कवयः	१८७
रत्नविक्रेता	१६९	पण्डिताः	१८९
सौगन्धिकः	१६९	वैयाकरणाः	१९१
मालाकारः	१७०	प्रसङ्गतोऽन्योपि विनोदः	१९२
मधुकरः	१७१	ज्योतिषिकाः	१९३
कोकिलः	१७१	वैद्याः	१९४
मल्लिकावृक्षश्च वानरश्च	१७१	मन्त्रानुष्ठानसिद्धाः	१९४
तरुणीवृक्षश्च वानरश्च	१७२	धर्मशास्त्रिणः	१९५
युवा सिंहः	१७२	वेदान्तिनः	१९६
जरत्सिंहः	१७३	तार्किकाः	१९६
तरुवरः	१७३	वैदिकाः	१९७
किंशुकः	१७३	सांप्रदायिकाः	१९७
तरुणी	१७४	नवसभ्याः (जैण्टिलमैनाः)	१९८
मयूरः	१७४	अधिकारिणः	१९९
कुञ्जरः	१७५	कवीश्वराः	२००
दीपकः	१७६	अन्योक्तिविनोदः	२०१-२१२
खद्योतः	१७७	भ्रमरः	२०१
लेखनी	१७७	कमलिनीविरही मधुपः	२०१
प्रकीर्णकचत्वरः (नीतिः)	१७८-१८६	बकुलः	२०२
साधुसङ्गतिः	१७८	गुञ्जा	२०३
सत्कार्येष्वौदार्यम्	१७९	मल्लिका	२०३
परोपकारप्रशंसा	१८०	कदम्बः	२०४
धनादसन्तोषः	१८०	दीना मालती	२०४
पूर्वे नीतिज्ञाः	१८१	मानिनी मालती	२०५
नवीननीतिः	१८१	नवमल्लिका	२०७
शिक्षिताः	१८२	केतकी	२०८

युधिका	२०८	भदिका	
तरुणी	२०९	वंशस्थविलम्ब	२०९
चम्पा च मधुकरक्ष	२०९	इन्द्रवंशा	२०९
नवनाविकः	२१०	तौटकम्	२१०
ताजिततुरङ्गः	२११	द्रुतविलम्बितम्	२११
परिवर्तनम्	२११	कुसुमविचित्रा	२११
मेघः	२१२	जलोद्धतगतिः	२१२
छन्दोवीथी	२१३-२६५	भुजङ्गप्रयातम्	२१३
संस्कृतभाषापरिणीतानि च्छन्दोसि		स्रग्विणी	२१३
	२१३-२३४	प्रियंवदा	२१३
पङ्क्तिः	२१३	मणिमाला	२१३
शशिवदना	२१३	प्रमिताक्षरा	२१३
मदलेखा	२१३	मालती	२१३
विद्युन्माला	२१४	तामरसम्	२१३
अनुष्टुप्	२१४	प्रहर्षिणी	२१३
प्रमाणिका	२१४	मत्तमयूरम्	२१३
माणवकम्	२१४	चन्द्रिका	२१३
शुद्धविराट्	२१५	प्रहरणकलिका	२१३
चम्पकमाला	२१५	अलोला	२१३
मणिमध्या	२१५	वसन्ततिलका	२१३
इन्द्रवज्रा	२१५	स्रक्	२१४
उपेन्द्रवज्रा	२१६	कामक्रीडा	२१४
उपजातिः	२१६	मालिनी	२१४
सान्द्रपदम्	२१६	पञ्चचामरम्	२१५
सुमुखी	२१६	शिखरिणी	२१५
दोधकम्	२१७	पृथ्वी	२१५
शालिनी	२१७	हरिणी	२१६
भ्रमरविलसिता	२१७	मन्दाक्रान्ता	२१६
रथोद्धता	२१७	नर्कुटकम्	२१६
स्वागता	२१८	शार्दूलविक्रीडितम्	२१६
वृत्ता	२१८	नाराचम्	२१७

विषयानुक्रमिका

१११

स्रग्धरा	२२७	चौबोला	२३६
भद्रविराट	२२७	चौपाई	२३६
द्रुतमध्या	२२८	चौपाई	२३७
हरिणीप्लुता	२२८	अरिल्ल	२३७
अपरवक्त्रम्	२२८	पद्धतिः	२३७
पुष्पिताग्रा	२२८	प्लवङ्गमः	२३७
आख्यानिकी	२२९	रोला	२३८
विपरीताख्यानिकी	२२९	दिगपाल	२३८
वियोगिनी	२२९	हरिगीतिका	२३८
मालभारिणी	२२९	मरहठा	२३९
अश्वधाटी	२३०	चवपैया	२३९
दण्डकः	२३०	आल्हा	२४०
आर्या	२३१	त्रिभङ्गी	२४०
चपला	२३१	करखा	२४१
मुखचपला	२३१	झूलना	२४१
जघनचपला	२३२	वरवै	२४२
पथ्या	२३२	अतिबरवै	२४२
आदिविपुला	२३२	कुण्डलिया	२४२
अन्त्यविपुला	२३३	अमृतध्वनिः	२४२
गीतिः	२३३	छप्पय	२४३
उपगीतिः	२३३	मोतियदाम	२४३
उद्गीतिः	२३४	सवैयास्तवकः	२४४
आर्यागीतिः	२३४	मदिरा	२४४
हिन्दीभाषाव्यवहृतानि च्छन्दांसि २३५-२५४		सुमुखी	२४५
सोरठा	२३५	मत्तगयन्द	२४५
दोहा	२३५	चकोर	२४६
दोही	२३५	दुर्मिल	२४६
उल्लालः	२३५	मुक्तहरा	२४७
उल्लाला	२३६	वाम	२४७
तोमर	२३६	अरसात	२४८
कज्जल	२३६	किरीट	२४८

सुन्दरी	२४९	१८. बहरे हजज मुसम्मन मकबूज	२४९
अरविन्द	२४९	१९. बहरे तवील, वा बहरे मुतदारिक	२४९
लवङ्गलता	२५०	मखबून मुजाइफ	२५०
मुख	२५०	गीतिवीथी	२५०-३२५
दण्डकेषु-मवनीलचक्रम्	२५१	भूमिका	२५१
अनङ्गशेखर	२५१	व्रजभाषाचत्वरः	२५१
घनाक्षरी	२५२	१. देशमल्लाररागेण	२५२
रूपकघनाक्षरी	२५३	२. मरुप्रसिद्धमाण्डरागेण	२५२
देवघनाक्षरी	२५३	३. सिन्धुकाफीरागेण	२५२
उर्दूभाषाप्रचलितानि छन्दोसि	२५५-२६४	४. पुनस्तथा	२५५
१. बहरे हजजमुसदम महजूफ	२५६	५. तुमरी	२५७
२. बहरे रमल मुसम्मन महजूफ	२५६	६. दादरा	२५७
३. बहरे हजज मुसम्मन कुशतुर	२५७	७. लावणी (रसलीलायां मदनविजयः)	२५७
४. बहरे हजज मुसम्मन अखरब	२५७	८. नाटकीयतुमरी	२५७
५. बहरे हजज मुसम्मन सालिम	२५८	९. गालिगीतिः	२५७
६. बहरे हजज मुसम्मन अखरब मकफूफ	२५८	१०. देशमल्लाररागेण	२५७
मकसूर	२५८	११. नाटकीयगीतिः	२५८
७. बहरे हजज मुसदस मकसूर	२५९	१२. प्राचीननाटकीयगीतिः	२५८
८. बहरे खफीफ मुसदस मखबून महजूफ	२५९	उर्दूभाषाचत्वरः	२७६-३२२
९. बहरे मुजारे मुसम्मन अख रब मकफूफ	२५९	'गजल'	२७६
महजूफ	२५९	१. नन्दनन्दन हे मुकुन्द.	२७६
१०. बहरे रमल मुसदस महजूफ	२६०	२. भगवन् दयादृगेषा.	२७६
११. बहरे मुतकारि व मुसम्मन सालिम	२६०	३. व्रजराज गोकुलेन्दो.	२७७
१२. बहरे मुतकारि व मुसम्मन मकबूज	२६०	४. नवीना वेदना.	२७८
असलम मुजाइफ	२६१	५. हे चित्त चिन्तयैव.	२७९
१३. बहरे कामिल मुसम्मन सालिम	२६१	६. (रुबाई) अये भोः प्रिये ते.	२८१
१४. बहरे रमल मुसदस मकसूर	२६२	७. मनसो दैववशादद्य.	२८४
१५. बहरे मुजारे मुसम्मन अखरब	२६२	८. अये पदोऽङ्घ्रिपद्मे.	२८५
१६. बहरे मुतकारिब मुसम्मन महजूफ	२६३	९. नन्दसूनो किं विधूनो.	२८५
१७. बहरे हजज मुसदस अखरब मकबूज	२६३	१०. भों विभो दयादृगियं.	२८६
महजूफ	२६३	११. कीर्तये कालिन्दि.	२८७

१२. भूतेश भवत्याद.	२८७	४३. अहो कै वाश्रयेयं (भवाटवी)	३१५
१३. भारती मे भवाय.	२८८	४४. भ्रमन्तं धूरि संसारे	३१६
१४. दया तवेह मामये.	२८९	४५. दयालौ किमालौ.	३१७
१५. अयि चित्त चिरेण.	२९०	४६. हंहो मुकुन्द मामहो	३१७
१६. दर्शनीयासि निसर्गेण.	२९०	४७. दोषं ददासि चेद्विभो.	३१८
१७. न याहि लावण्य.	२९१	४८. हरे सन्तरेद्भाग्य.	३१९
१८. विरहापगातटमुत्तरं.	२९२	४९. उपेक्षयाऽलं जहासि.	३२०
१९. शोचनीयाद्य सखे.	२९३	५०. अयि नाथ दयादृष्टिं	३२१
२०. अयि चित्त चञ्चलं मे.	२९४	५१. भयभीतमेन. (नवप्रचलितगीतिः)	३२२
२१. चिन्ता निरन्तरं सखे.	२९५	स्वदेशगीतयः	३२३-३२७
२२. अयि मे निरन्तरवेदने.	२९६	५२. अहो श्रीभारताभिख्यो.	३२३
२३. सन्ततं सन्तापितानां.	२९७	५३. कश्चिद्विपश्चिदग्रतो.	३२५
२४. अये विश्रम्यतामीष.	२९७	५४. हे गणेशगुणावधे	३२६
२५. न ते जानते नेत्रयो.	२९८	५५. माननीयमहोदयाः	३२७
२६. सुविलासमये समये.	३००	स्वागतगीतयः	३२८-३३०
२७. कञ्जाक्षि कुर्महे.	३०२	५६. स्वागतं भवतामुदार.	३२८
२८. न विधेहि ते विमुखं.	३०२	५७. स्वागतं सर्वजगन्.	३२९
२९. अये लोकयेः किं.	३०३	५८. अये गुणोदार.	३२९
३०. रतिविगमोऽद्य.	३०४	नवयुगवीथी	३३१-३५२
३१. अहो मुष्णासि लोकान्.	३०५	मङ्गलसोरठाच्छन्दः	३३१
३२. अये पद्मालये.	३०६	अवतरणिकायाश्छन्दस्त्रयम्	३३१
३३. अये (दोहाच्छन्दोभिः)	३०७	रेलशकटिः	३३२
३४. भो विभो मम मानसे.	३०८	वायुयानम्	३३३
३५. अयि ब्रजराज.	३०८	अब्धियानम्	३३३
३६. अयि हे गजेन्द्रदया. (गजेन्द्रमोक्षः)	३०९	ट्रामवे	३३४
३७. भूयात्प्रभोऽधुना तु.	३१०	मोटर	३३४
३८. अये कामये नाथ.	३११	वायुशकलम्	३३४
३९. ननुगृह्णासि न कि.	३१२	विद्युत्	३३५
४०. अये गिरीन्द्रनन्दिनी.	३१३	विद्युत्तन्त्री	३३५
४१. अहो शम्भो भवेत् किं भो.	३१४	ग्रामोफोन	३३५
४२. वन्दामहे महेशपदा.	३१४	रेडियो	३३६

११११

चन्द्राणि	३३६	उपसंहारः	३५३
शब्दचिकित्सा	३३७	१. कवित्वाविज्ञानं वैरल्यम्	३५३
एकसंकिर्णः	३३८	२. ईष्यासुः पण्डितः	३५३
चित्रविद्या	३३८	३. निर्वेदः	३५३
फोटोग्राफी	३३८	४. कीर्तितो निर्वेदः	३५३
मिनेमा	३३९	५. तृष्णातो निर्वेदः	३५३
मोहमयोम्या टङ्कशाला	३३९	६. उपसंहारः	३५३
विज्ञानवैभवम्	३४०	वंशवीथी	३५८-४०४
गौराङ्गाणां गौरवम्	३४०	प्राचीनचत्वरः	३५८
गौराङ्गाणां स्वजात्यनुरागः	३४१	कुलप्रबन्धः	३५८
अङ्गरेजानां नीतिनैपुण्यम्	३४१	वंशपरिचयः	३७९
भारतार्थे विचारः	३४२	दोहाछन्दः	३७९
युद्धसञ्ज्ञा	३४२	पुरुषोत्तमगोस्वामी	३७९
अर्थनीतिः	३४३	लक्ष्मणभट्टः	३८०
युद्धनीतिः	३४३	कविकलानिधिः श्रीकृष्णभट्टः	३८०
नवीना शिक्षापरिपाटी	३४४	सुकविः श्रीद्वारकानाथः (भारती)	३८३
परीक्षायुगम्	३४५	चरित्रसङ्ग्रहः	३८४
नवीना नेतारः	३४६	श्रीव्रजपालभट्टः (चुन्नीलालजी)	३८६
मुधारकः (रिफामैर)	३४६	चरित्रसङ्ग्रहः	३८७
बावृमण्डली	३४७	कविवरः श्रीजगदीशभट्टः	३८७
कालमाहात्म्यम्	३४७	चरित्रसङ्ग्रहः	३८७
भारते गोहिंसा	३४९	कविवरः श्रीदेवर्षिमण्डनः	३८८
गोरक्षा	३४९	चरित्रसङ्ग्रहः	३८८
स्त्रीशिक्षा	३५०	सुन्दरलालभट्टः	३९०
नवशिक्षितनारीसमाजः	३५०	वंशपरिचयः	३९१
वृन्दावनस्य हिन्दीसाहित्यसं.	३५१	मथुरानाथः	३९३
उपसंहारे सोरठाछन्दः	३५२		